

Belgie

Zájmové období bylo - opět - poznamenáno silnými teplotními kontrasty. Období s výrazně nadprůměrnými teplotami (počátkem března, koncem března a začátkem dubna) vystřídala chladná období. Chladné období v dubnu bylo pro toto roční období obzvláště neobvyklé. Minimální teploty ve vnitrozemských oblastech dosahovaly v nejméně chladných dnech -4 °C. Průměrné teploty za celé zájmové období byly mírné pod průměrem. Anomálie srážek (ve srovnání s dlouhodobým průměrem) představovaly jasný gradient, od téměř nulového na východě, k -30% na západě, nebo ještě nižší (téměř k -40%) v jihozápadních částech země. Srážkové úhrny se vyskytovaly hlavně v první polovině března a druhý dubnový týden. Zimní plodiny jsou obecně v dobrém stavu, ale předchozí vývoj plodin a akumulace biomasy jsou ve srovnání s průměrnou sezónou kvůli chladnému období pozadu. Příznivé počasí a dostatečná vlhkost půdy umožnily koncem března a začátkem dubna jarní výsev. Setí se během chladných období zpomalilo. Výsev cukrové řepy je téměř hotový. Sadba brambor je opožděná. Vzházení a časný růst byly kvůli nižším teplotám pomalejší než obvykle. Očekává se však, že poškození mrazem bude velmi omezené. Relativně suché podmínky v jihovýchodních oblastech zatím nebyly příliš znepokojující. Prognózy výnosů jsou udržovány na úrovni historického trendu nebo v jeho blízkosti.

Bělorusko

Zájmové období bylo charakterizováno průměrnými denními teplotami oscilujícími kolem dlouhodobého průměru a častými mrazy. Chladná období v březnu byla spojena s teplotními minimy pod -10 °C. Úhrn srážek v březnu a v prvním dubnové dekádě byl podprůměrný, přičemž největší deficity byly zaznamenány ve východní oblasti (Brest a Grodno). Během druhé dubnové dekády napadlo výrazné množství srážek, které doplnily půdní vodu. V současné době neexistují žádné obavy ohledně zimních a jarních obilovin. Vývoj ozimé pšenice a akumulace biomasy jsou téměř normální. Studená období zpomalila vývoj ozimin, ale neočekávají se žádné vážné dopady na potenciální výnos. Výsev, klíčení a časný vývoj jarních obilovin byly ovlivněny mrazivými nočními teplotami, což by měl napravit nástup teplejšího počasí. Výhled výnosů založený na historických trendech zůstává téměř na průměru.

Bosna a Hercegovina

Data nejsou dostupná.

Bulharsko

Po mírné zimě následovala v porovnání s dlouhodobým průměrem chladnější první polovina jara (s teplotními anomáliemi až 4 °C pod průměrem) Březen byl na začátku a v polovině měsíce charakterizován studenými vlnami, kdy minimální teploty klesaly až k -10 °C (regionálně v západním Bulharsku, dokonce pod -10 °C). Na začátku dubna došlo ke třetí (mírnější) studené vlně, která opět nejvíce zasáhla západní a severní část země. Bohaté srážky (do 150 mm) byly zaznamenány v severním Bulharsku, obvykle překročily dlouhodobý průměr o více než 50% . Chladnější začátek jara mírně zpomalo vývoj zimních plodin, které byly díky mírné zimě v pokročilém stádiu. V důsledku toho se fenologický vývoj v současné době blíží očekávaným fázím pro tuto roční dobu. Zimní plodiny jsou obecně v dobrém stavu. Výsev jarních a letních plodin byl odložen kvůli chladnému počasí a častému výskytu srážek. Studená vlna na začátku dubna mohla způsobit určité lokální poškození ovocných stromů, které již byly ve fázi kvetení (zejména v severním Bulharsku). Zimní plodiny nebyly většinou ovlivněny. Prognóza výnosů u zimních plodin zůstává v souladu s dlouhodobým trendem.

Černá Hora

Data nejsou dostupná.

Česká republika

Zájmové období bylo charakterizováno chladnějšími podmínkami a častými mrazy. Srážkový úhrn byl v březnu výrazně pod průměrem (jižní a severní a severozápadní oblasti ČR). Hojné srážky ve druhé dubnové dekádě však zlepšily podmínky půdní vlhkosti pro zimní a jarní plodiny. Zimní plodiny jsou obecně v dobrém stavu. Vývoj zimních plodin je mírně opožděný. Nízké jarní teploty zpomalily vývoj plodin, ale neočekává se, že by chladné vlny měly vážný dopad na výnos. Vzhledem k časnému období se s velkou mírou nejistoty předpokládá, že se výnosy zimních plodin budou blížit pětiletému průměru. Výnosové potenciály budou určovány hlavně povětrnostními podmínkami během následujícího měsíce, kdy nastanou nejcitlivější růstové fáze.

Dánsko

V Dánsku byly během zájmového období teploty nadprůměrné. Teploty však občas poklesly a byly pozorovány noční mrazy. Po 2. dubnu se teploty dále snižovaly. Pohybovaly se blízko 0 °C, tedy asi 3 až 4 °C pod dlouhodobým průměrem. Kumulativní záření bylo nadprůměrné. Srážky během druhé březnové dekády poklesly, přesto dosáhly téměř průměrných kumulativních hodnot. Zimní plodiny jsou obecně v dobrém stavu s omezeným poškozením mrazem. Dopad teplot pod bodem mrazu byl omezen na listy plodin řepky (začátek fáze prodloužení). V březnu byly příznivé teploty pro výsev jarních plodin. Prognózy výnosů se udržují poblíž historického trendu. U zimních obilovin se očekává dobrý výnosový potenciál.

Francie

V průběhu zájmového období byl pozorován výjimečný teplotní kontrast: výrazná teplotní anomálie s maximálními teplotami dosahujícími 31. března 23. až 25 °C, kterou 6. a 7. dubna vystřídala náhlá chladná vlna s minimálními teplotami dosahujícími -3 až -7 °C. Další vlna chladného počasí, kdy teplota klesla několik nocí pod 0 °C, způsobila rostlinám stres. Kromě toho je pozorován dešťový deficit, který je zvláště výrazný v jižní polovině země (50% pod dlouhodobým průměrem), což zhoršuje již zaznamenaný deficit v nejnižších oblastech (Akvitánie, Midi-Pyrénées, Languedoc-Roussillon). Vlny chladného počasí podstatně zasáhly ovocné stromy a vinice, které byly po konci teplého března v pokročilém stádiu vývoje. Očekává se, že dopad na plodiny na orné půdě bude mírnější. Nejvíce zasaženými plodinami jsou především raně zaseta cukrová řepa, která vzešla za dobrých podmínek. Zde se očekává, že se některé plodiny budou muset zaorat. Částečně reverzibilní dopady se očekávají u řepky ozimé, protože nejranější odrůdy již začaly kvést. Prognóza výnosů byla revidována směrem dolů. Pšenice tvrdá také trpěla chladným počasím - v jižních oblastech byla místně ovlivněna úrodnost rostlin. Nedostatek deště po první aplikaci hnojiva navíc snižuje dostupnost dusíku. Očekává se, že poškození měkké pšenice a ječmenem ozimého bude minimální. Vysetý ječmen jarní těžil z dobrých podmínek, ačkoli mráz poškodil nově vytvořené listy. Nízké teploty také zpomalily časný výsev kukuřice na zrno.

Chorvatsko

Po obecně mírné zimě následovaly v březnu průměrné teplotní podmínky. Duben začal intenzivní studenou vlnou, kterou charakterizovaly neobvykle nízké minimální teploty a vytrvalost. Minimální zaznamenané teploty byly mezi -10 °C a -5 °C, regionálně byly dokonce nižší než -10 °C, zejména v západním Chorvatsku. Ve skutečnosti západní Chorvatsko zaznamenalo nejnižší minimální teploty vzduchu (od roku 1979) za první polovinu dubna. Severovýchodní a jižní Chorvatsko navíc od začátku března regionálně zaznamenalo méně než 60 mm srážek, což prohloubilo deficit půdní vlhkosti v horní vrstvě. Zimní plodiny jsou obecně v dobrém stavu, s výjimkou jižního Chorvatska, kde nedostatek půdní vlhkosti omezuje opětovný jarní růst. Výhled výnosů plodin pro oziminy však v současné době zůstává v souladu s dlouhodobými trendy. Chladné počasí a příležitostné srážky zpomalo ve středním a severozápadním Chorvatsku setí jarních plodin. Studená vlna po 4. dubnu navíc - s rekordně nízkými teplotami - způsobila velké škody na vinicích a na sadech, kde se pěstují peckoviny (broskve, meruňky, třešně a švestky) a jablka a hrušky.

Itálie

V severních a severovýchodních oblastech bylo v březnu zaznamenáno sucho - zejména v Piemontu a Umbrii (srážky o 60% až 70% nižší ve srovnání s dlouhodobým průměrem). Teploty byly většinou podprůměrné, kvůli dvěma chladným obdobím (kolem 20. března a kolem 8. dubna). V jižní Itálii čelí regiony Apulie a Basilicata období sucha. Některé provincie zaznamenaly pouze polovinu průměrných srážek. Od 15. března jsou teploty převážně pod průměrem. Na jedné straně to přispělo ke snížení poptávky po vodě v suchých oblastech, ale na druhé straně to omezilo akumulaci biomasy před kvetením. Nepříznivé teploty a souběžné suché podmínky vedou k očekávání nižšího výnosu, ačkoli průkazná analýza je předčasná, protože dosud nebylo dosaženo kritických stadií pro tvorbu výnosů plodin. Výsev letních plodin začal později než obvykle, teprve v dubnu na konci suchého období.

Litva

Teploty se během zájmového období pohybovaly nad průměrnými hodnotami. Nicméně během prvních tří březnových týdnů se vyskytly dvě chladné vlny. Nejnižší minimální teploty byly zaznamenány 9. a 10. března. Během první dubnové dekadý byly teploty několik dní mírně nižší než obvykle. Srážky se pohybovaly kolem průměru nebo mírně pod ním. Kumulativní globální záření se blížilo průměru. Tyto povětrnostní podmínky umožňovaly pravidelné obhospodařování ozimín a zahájení jarního setí na konci března, což je o dva týdny dříve než obvykle. Oziminy přezimovaly v dobrém stavu. Prognózy výnosů odpovídají historickým trendům.

Lucembursko

Data nejsou dostupná.

Maďarsko

Vodní deficit od poloviny února pokračoval na celostátní úrovni a byl jen částečně zmírněn dešťovými událostmi kolem poloviny dubna. Během března převládaly mírné podprůměrné teploty. Výjimečné mrazové období, které trvalo přibližně 4 dny, nastalo počátkem dubna, přičemž minimální teploty dosahovaly v nejméně chladných dnech $-3,8$ °C až $-5,2$ °C (od západu na východ). Nepředpokládají se žádné významné dopady na ozimé obiloviny, ale mohlo dojít k poškození plodin řepky, které již dosáhly květu (vzhledem ke schopnosti této plodiny se zotavit je příliš brzy na odhad ztráty úrody). K vážnému poškození mrazem došlo v rozkvetlých sadech. Analýza dat dálkového průzkumu Země ukazuje mírné zpoždění ve vývoji porostu na orné půdě. Kvůli nedávným studeným vlnám a suchým půdním podmínkám se výsev slunečnice, kukuřice a sadba brambor zpozdila. Celkově jsou zimní plodiny v průměrném stavu. Bylo by však zapotřebí více deště, aby se zabránilo stresu suchem během citlivé fáze květu, a to zejména v západních částech země. Zvláštní pozornost bude v příštích týdnech věnována řepce, kvůli analýze dopadu nedávné studené vlny. Prognózy výnosů odpovídají historickému trendu.

Moldávie

Data nejsou dostupná.

Německo

Počasí v Německu bylo od začátku března charakterizováno obrovskými teplotními výkyvy. Po výjimečně teplém počasí na konci března a na začátku dubna zpomalily růst plodin dvě výrazné studené vlny, kdy minimální teploty klesly až na -5 °C. Ještě silnější mrazy byly zaznamenány v jižním Německu. Zimním plodinám se však daří dobře a neočekávají se žádné podstatné škody. Nejzranitelnější plodinou v této fázi je řepka: uvádí se určité poškození mrazem, především reverzibilní poškození stonku. Kumulace srážek během zájmového období ukazují jasný sklon od severu, kde je přebytek srážek (Schleswig-Holstein, Mecklenburg-Vorpommern, Niedersachsen a Nordrhein-Westfalen), na jih, který vykazuje srážkový deficit. Na jihu se objevují některá obzvláště suchá místa, zejména v Ober- a Niederbayern, stejně jako ve Schwabenu, které bude třeba pečlivě sledovat. Úrovně půdní vlhkosti jsou však pro právě vysetý ječmen jarní v celé zemi uspokojivé. Setí brambor a cukrové řepy bylo zahájeno počátkem dubna, přičemž některé oblasti byly poškozeny mrazem. Rozsah škod se ukáže až v následujících týdnech. Obecně platí, že poněkud chladnější období a uspokojivá úroveň vlhkosti půdy umožní stabilní růst a dobrý vývoj kořenového systému, což vede k dobrým výnosům na konci sezóny. Prognózy výnosů odpovídají historickým trendům.

Nizozemsko

Zájmové období bylo - opět - poznamenáno silnými teplotními kontrasty. Období s výrazně nadprůměrnými teplotami (počátkem března, koncem března a začátkem dubna) vystřídala chladná období. Chladné období v dubnu bylo pro toto roční období obzvláště neobvyklé. Minimální teploty ve vnitrozemských oblastech dosahovaly v nejméně chladných dnech -4 °C. Průměrné teploty za celé zájmové období byly mírně pod průměrem. Anomálie srážek (ve srovnání s dlouhodobým průměrem) představovaly jasný gradient, od téměř nulového na východě, k -30% na západě, nebo ještě nižší (téměř k -40%) v jihozápadních částech země. Srážkové úhrny se vyskytovaly hlavně v první polovině března a druhý dubnový týden. Zimní plodiny jsou obecně v dobrém stavu, ale předchozí vývoj plodin a akumulace biomasy jsou ve srovnání s průměrnou sezónou kvůli chladnému období pozadu. Příznivé počasí a dostatečná vlhkost půdy umožnily koncem března a začátkem dubna jarním výsev. Setí se během chladných období zpomalilo. Výsev cukrové řepy je téměř hotový. Sadba brambor je opožděná. Vzcházení a časný růst byly kvůli nižším teplotám pomalejší než obvykle. Očekává se však, že poškození mrazem bude velmi omezené. Relativně suché podmínky v jihovýchodních oblastech zatím nebyly příliš znepokojující. Prognózy výnosů jsou udržovány na úrovni historického trendu nebo v jeho blízkosti.

Polsko

Zájmové období bylo charakterizováno chladnějšími podmínkami, s častými mrazovými událostmi v březnu a během první dubnové dekadý. Březnový úhrn srážek byl podprůměrný. V průběhu druhé dubnové dekadý se situace zlepšila. Dubnové srážkové úhrny přispěly ke zvýšení (lokálně nadměrnému) úrovně půdní vlhkosti. Zimní plodiny jsou obecně v dobrém stavu. Jejich vývoj se zprvu zpomalil. V současné době se blíží průměru. Očekává se, že dubnové mrazové vlny nebudou mít žádný negativní dopad na potenciál výnosů zimních obilovin, mohly by ale mít za následek lokální poškození rostlin řepky. Výsev většiny jarních obilovin byl dokončen v optimálním čase, a to z důvodu příznivých teplot a půdních vlhkostí na konci března. Výsev cukrové řepy byla zahájena během třetího březnové dekadý. V současné době se blíží konci. Vzcházení a časný vývoj cukrové řepy může být narušen nízkými dubnovými teplotami. Prognózy výnosů odpovídají historickým trendům.

Rakousko

Zájmové období bylo charakterizováno chladnějšími podmínkami a častými mrazy. Srážkový úhrn byl v březnu v hlavních zemědělských oblastech výrazně pod průměrem. Hojně srážky ve druhé dubnové dekadě však zlepšily podmínky půdní vlhkosti pro zimní a jarní plodiny. Zimní plodiny jsou obecně v dobrém stavu. Vývoj zimních plodin je téměř průměrný. Nízké jarní teploty zpomalily vývoj plodin, ale neočekává se, že by chladné vlny měly vážný dopad na výnos. Vzhledem k časnému období se s velkou mírou nejistoty předpokládá, že se výnosy zimních plodin budou blížit pětiletému průměru. Výnosové potenciály budou určovány hlavně povětrnostními podmínkami během následujícího měsíce, kdy nastanou nejcitlivější růstové fáze.

Rumunsko

Po mírné zimě následovalo (od začátku března) chladnější období s teplotními anomáliemi zhruba o 1 až 2 °C pod dlouhodobým průměrem. Studená vlna, která se objevila kolem poloviny března, byla v západním Rumunsku charakterizována minimálními teplotami až do -10 °C. Ve východní části země panovaly o něco mírnější podmínky. Studená vlna, která se objevila na začátku dubna, byla mírnější. Minimální teploty regionálně klesly pod -5 °C. Kumulace srážek byly v Rumunsku obecně vyšší než obvykle, zejména v důsledku silných srážek v polovině března. Ve střední a jihovýchodní části země napadlo až 150 mm, což je více než dvojnásobek dlouhodobého průměru. Chladnější začátek jara zpomalil fenologický vývoj zimních plodin, který byl díky mírné zimě pokročilý. V současné době se blíží průměru. Zimní plodiny jsou obecně v dobrém stavu v důsledku mírné zimy a dostatečné úrovně vlhkosti půdy. Výsev jarních a letních plodin postupuje dobře. Na některých místech byl přerušen kvůli častým srážkovým událostem a nedávným studeným vlnám. Prognóza výnosů zimních plodin zůstává v souladu s dlouhodobým trendem.

Řecko

Data nejsou dostupná.

Slovensko

Zájmové období bylo charakterizováno chladnějšími podmínkami a častými mrazy. Srážkový úhrn byl v březnu v hlavních zemědělských oblastech výrazně pod průměrem. Hojně srážky ve druhé dubnové dekadě však zlepšily podmínky půdní vlhkosti pro zimní a jarní plodiny. Zimní plodiny jsou obecně v dobrém stavu. Vývoj zimních plodin je v západním Slovensku téměř průměrný, zatímco na východě Slovenska je mírně opožděný. Nízké jarní teploty zpomalily vývoj plodin, ale neočekává se, že by chladné vlny měly vážný dopad na výnos. Vzhledem k časnému období se s velkou mírou nejistoty předpokládá, že se výnosy zimních plodin budou blížit pětiletému průměru. Výnosové potenciály budou určovány hlavně povětrnostními podmínkami během následujícího měsíce, kdy nastanou nejcitlivější růstové fáze.

Slovensko

Po obecně mírné zimě následovaly v březnu průměrné teplotní podmínky. Duben začal intenzivní studenou vlnou, kterou charakterizovaly neobvykle nízké minimální teploty a vytrvalost. Minimální zaznamenané teploty byly mezi -10°C a -5°C , regionálně byly dokonce nižší než -10°C , zejména v jihozápadním Slovensku. Ve skutečnosti hlavní část Slovenska zaznamenaly nejnižší minimální teploty vzduchu (od roku 1979) za první polovinu dubna. Zimní plodiny jsou obecně v dobrém stavu. Výhled výnosů plodin pro oziminy v současné době zůstává v souladu s dlouhodobými trendy. Chladné počasí a příležitostné srážky regionálně zpozdily setí jarních plodin. Studená vlna po 4. dubnu navíc - s rekordně nízkými teplotami - způsobila velké škody na vinicích a na sadech, kde se pěstují peckoviny (broskve, meruňky, třešně a švestky) a jablka a hrušky.

Srbsko

Data nejsou dostupná.

Švýcarsko

Data nejsou dostupná.

Turecko

Data nejsou dostupná.

Ukrajina

V průběhu zájmového období napadlo průměrné množství srážek. Teploty byly podprůměrné, s výraznější zápornou teplotní anomálií v jižní oblasti. Nižší teploty souvisejí se studenými vlnami pozorovanými kolem poloviny března a během první dubnové dekády. Zimní plodiny jsou v současné době v dobrém stavu. Negativní teplotní březnové anomálie obvykle způsobují pokles potenciálu výnosu pro zimní a jarní obiloviny. Tyto anomálie však byly relativně malé a další podmínky byly velmi příznivé (např. srážky, které nebránily polním pracím a byly optimální pro příjem dusíku; žádné poškození mrazem v zimě). V důsledku toho byla prognóza výnosu ozimých obilovin zachována v souladu s historickým trendem. Výsev jarního ječmene je téměř u konce. I když je mírně zpožděn ve srovnání s posledními 2 roky (kdy byly teploty převážně nadprůměrné). Výsev slunečnice, kukuřice a sóji začíná v jižní oblasti a bude dokončen, jakmile teplota půdy vzroste.

Zdroj:

Texty vznikají na základě zprávy Evropské komise a JRC (Joint Research Centre)

Texty vznikají díky podpoře mezinárodního projektu DriDanube, který je spolufinancován Evropskou unií (ERDF, IPA)

